

Fondi për të Drejtën Humanitare Kosovë
Fond za humanitarno pravo Kosovo
Humanitarian Law Center Kosovo

RAHOVEC

E ASHTUQUAJTURA
'GRQPA PËR BËRLIG'

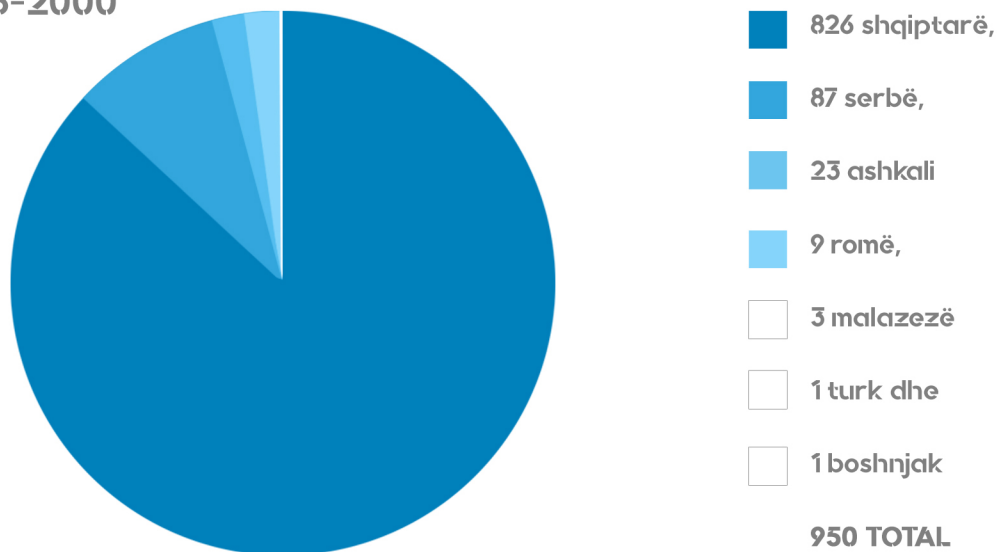

E ASHTUQUAJTURA 'GROPA PËR BËRILLOG'

RAHOVEC

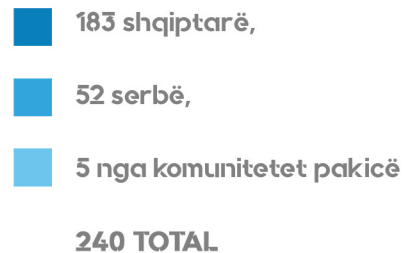
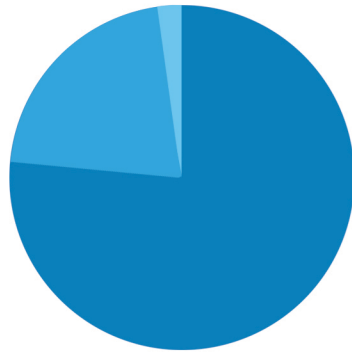
Komuna e Rahovecit/Orahovac është një nga rajonet më të prekura në Kosovë si pasojë e luftës gjatë viteve 1998-1999. Gjatë viteve të 90-ta aty jetonin rreth 60.000 banorë me një shumicë shqiptare mbi 90%. Në periudhën 1998-2000 në këtë komunë humben jetën dhe/apo u zhduken 950 persona. Prej tyre, 826 shqiptarë, 87 serbë, 23 ashkali, 9 romë, 3 malazezë, 1 turk dhe 1 boshnjak.

1998-2000

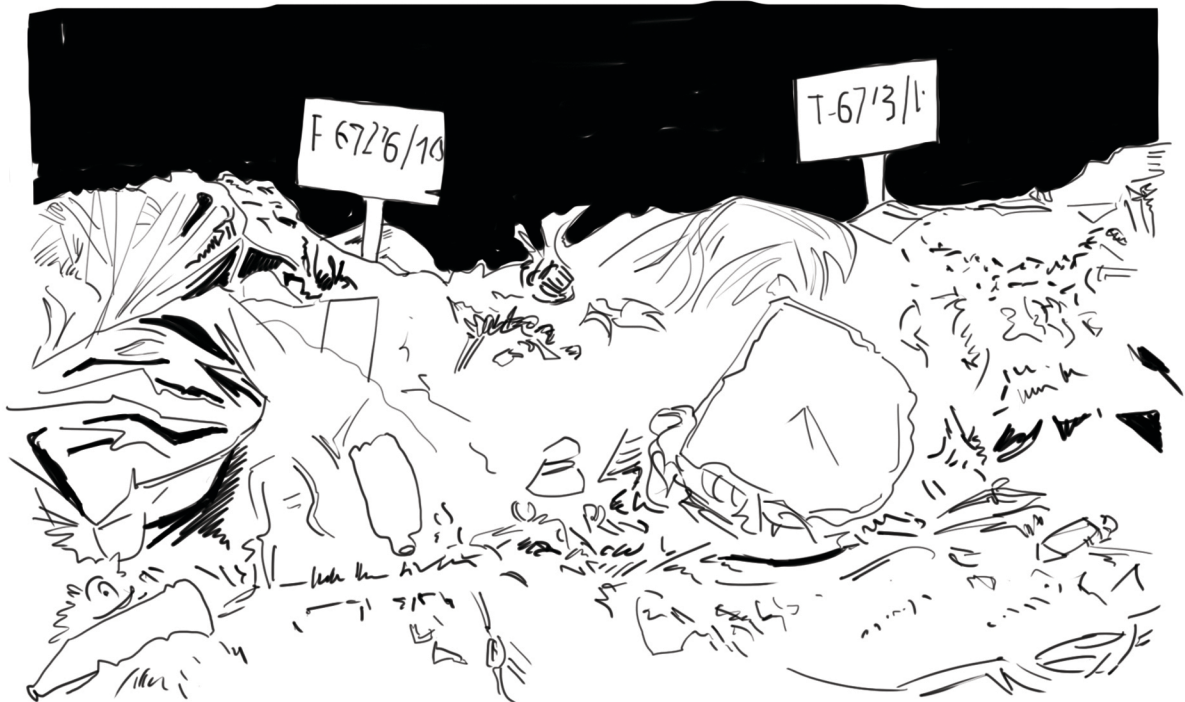

Komuna e Rahovecit/Orahovac u karakterizua me numër të madh të viktimave edhe gjatë vitit 1998. Gjatë këtij viti në këtë komunë u vranë dhe/apo u zhduken 240 persona. Prej të cilëve, 183 shqiptarë, 52 serbë, 4 romë dhe 1 malazezë.

1998

Numri më i madh i viktimave ishin civilë të pa-armatosur, përkatësisht 186 civilë, të cilët u ekzekutuan në vende dhe rrethana të ndryshme dhe pastaj trupat e tyre u varrosën në lokacione të ndryshme qoftë nga familjarët e tyre kur kjo ishte e mundur apo nga institucionet përkatëse komunale të asaj kohe. Numri më i madh i viktimave që u varrosën nga strukturat komunale, u varrosën në të ashtuquajturën "Gropën për Bërlllog".

Gropa për Bërlllog gjendej menjëherë prapa varrezave myslimane të qytetit të Rahovecit/Orahovac dhe ishte një hapësirë në të cilën hidheshin mbeturina të ndryshme për një kohë të gjatë dhe ishte shndërruar në një deponi ilegale të mbeturinave. Gjatë vitit 1998, trupa të shqiptarëve të cilët u ekzekutuan nga forcat serbe u varrosën në këtë hapësirë.

Më 17 korrik 1998, forcat e Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës hynë në Rahovec/Orahovac dhe filluan luftimet në mes tyre dhe forcave të armatosura serbe. Në mbrëmjen e 18 korrikut 1998, forcat e policisë speciale serbe të stacionit të Prizrenit arritën në qytetin e Rahovecit/Orahovac. Të nesërmen me 19 korrik, herët në mëngjes, forcat speciale policore filluan të hyjnë në shtëpitë e banorëve shqiptarë – i bastisnin, kërkonin armë, shtënin në të gjitha anët, i hidhnin bomba dore në bodrume, plaçkitnin dhe i vënin zjarrin shtëpive. Në anën tjetër, pjesëtarët e Brigadës 549 të Motorizuar e bombarduan qytetin nga drejtimi i fshatrave Landovicë/Landovica dhe Rogovë/Rogovo.

Ky aksion i policisë speciale zgjati deri më 22 korrik 1998 kur edhe e rimorri kontrollin e qytetit dhe gjatë këtij aksioni 79 civilë shqiptarë të qytetit të Rahovecit/Orahovac u ekzekutuan në shtëpitë e tyre, në rrugë, në vendin e punës dhe vende të ngjashme. Pas ekzekutimeve, forcat policore urdhëronin strukturat komunale që të merrnin trupat e viktimave dhe ti varrosnin në vendin e quajtur "Gropa për Bërlllog". Viktimat u varrosën në mënyre individuale një nga një dhe tek një numër prej këtyre varreve u vendosën dërrasa të drurit me emrin e viktimave apo numër identifikues por për shkak të gërmimeve të vazhdueshme me eskavator këto dërrasa identifikuese u përzihen me mbeturinat që gjendeshin aty. Kështu, këto varreza më shumë ngjanin me një hapësirë të dedikuar për hedhjen e mbeturinave sesa një vend varrezash.

Zëdhënësi i atëhershëm i policisë serbe, koloneli Bozhidar Filliq në një intervistë për mediumin CNN, dhënë në gusht 1998, kishte mohuar se ajo hapësirë ishte një vend për hedhjen e mbeturinave duke aluduar se dikush e kishte bërë rrëmujë atë vend më pastaj dhe gjithashtu kishte potencuar se trupat u varrosën aty për shkak të afërsisë me varrezat myslimane. Në anën tjetër, Koloneli Filliq kishte thënë se viktimat e varrosura në atë hapësirë ishin 'terroristë' që ishin vrarë gjatë luftimeve dhe nuk ishin viktima civile siç aludonin shqiptarët e Kosovës. Por një gjë e tillë u demantua që në gushtin e vitit 1998 kur disa nga dërrasat identifikuese të vendosura përmbanin emra të personave civilë, si rasti i Sabrije Mullabazi e cila ishte një grua 90-vjeçare që ishte ekzekutuar në oborrin e saj dhe pastaj ishte varrosur në Gropën me Bërlllog.

Trupat e viktimave të varrosura në këtë hapësirë u identifikuan dhe u rivarrosën në periudha të ndryshme. Një grup i tyre u identifikuan menjëherë pas përfundimit të luftës, në tetor të vitit 1999 ndërsa një numër i viktimave të tjera u identifikuan dhe u rivarrosën gjatë viteve 2005-2007. Te gjithë trupat e identifikuar në këtë hapësirë u rivarrosën në varrezat e myslimanëve të qytetit të Rahovecit/Orahovac.

E ASHTUQUAJTURA 'GROPA PËR BËRLLLOG'

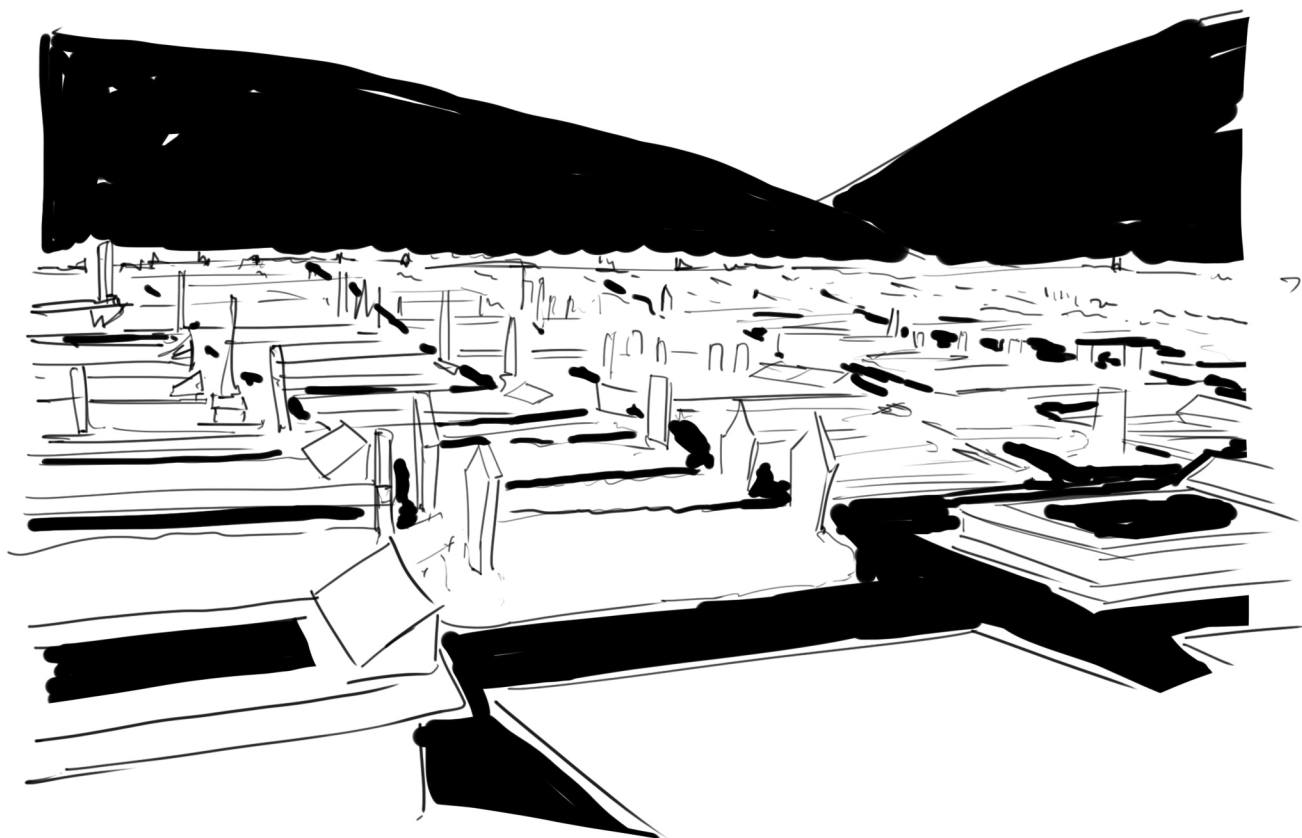
ÇKA KA QENË?

Gropa për Bërlllog ishte një hapësirë pranë varrezave myslimane të qytetit të Rahovecit/Orahovac në të cilën hidheshin mbeturina të kategorive të ndryshme nga banorët e zonës para dhe gjatë periudhës së luftës 1998-1999.

E ASHTUQUAJTURA 'GROPA PËR BËRLLOG'

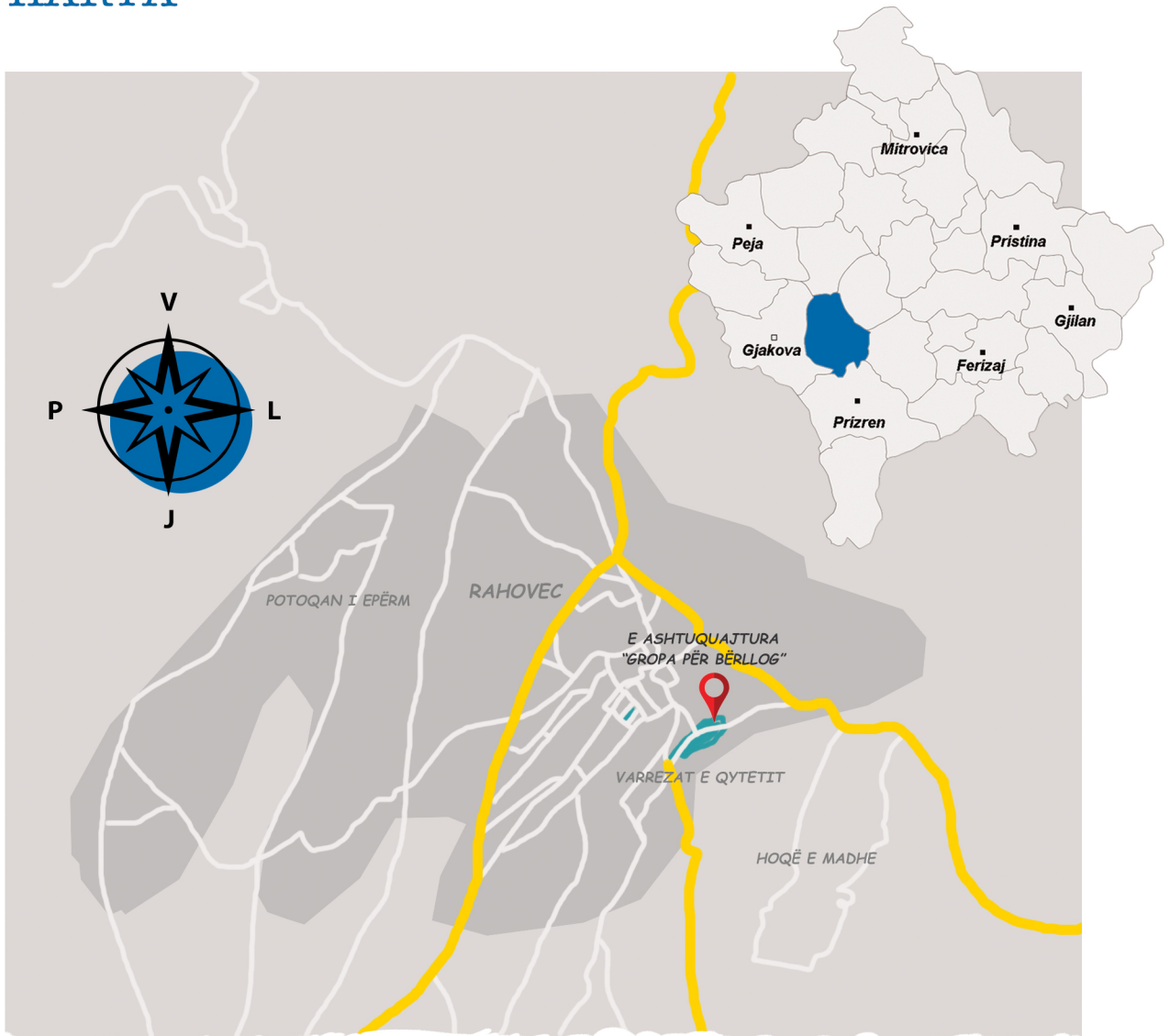
ÇKA ËSHTË SOT?

Pas përfundimit të luftës, në hapësirën e Gropës për Bërlllog nuk ka vazhduar hedhja e mbeturinave dhe është shndërruar në një vend të dinjitetshëm për varreza. Pra, pas ekshumimit të trupave që ishin varrosur aty në vitin 1998, hapësira e Gropës për Bërlllog i është bashkuar varrezave myslimane të qytetit të Rahovecit/Orahovac. Deri me tani, në atë hapësirë nuk ekziston ndonjë shenjzim qe tregon që e njëjta ka qenë një lokacion ku trupat e ekzekutuar të civilëve shqiptarë gjatë vitit 1998 janë varrosur në një mënyre jo-dinjitoze në një vend ku hidheshin mbeturina në vazhdimësi.

E ASHTUQUAJTURA 'GROPA PËR BËRILLOG'

HARTA

- RRUGET NDËRURBANE
- MAGJISTRALA
- E ASHTUQUAJTURA "GROPA PËR BËRILLOG"

